

TRIVMPHVS

Thaumaturgæ Virginis

S. TERESIÆ à IESV,

FVNDA TRICIS

Ordinis Discalceatorum

CARMELITARVM:

accepto nuncio, de eius

felici inter Diuos

& cōmemorabili

adscriptione,

STARE HUBEL

CRACOVIÆ,
PRIMUM EIVS SOLENNE
INTEGRAM EDVRANS HEBDOMADAM
INCOMPARABILI CVM CELEBRITATE,
& incredibili cum humanorum
affectuum ardore,
sub finem Iulij, Anno D. 1622,

celebraretur:

à

M. LAVREN. SMIESZKOWIC,
TYLIC. Eloquentiæ Professore,

dehitæ pietatis ergo,

ad imaginem olim triumphantium Romæ,

conscriptus;

EIDEMQ. VIRGINI PERSANCTÆ
ac eius sacratæ soboli

dicatus.

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
WSP w Bydgoszczy
STARE DRUKI

Prosphonifis dedicatoria.

TERESIAE familia sacratissima,
Veneranda proles matris admirabilis,
Relapsa caelo seculis hisce vltimis
Casca Heliae propago, Carmeli decus,
Selecta germina ciuium caelestium,
Miracla mundi, Ecclesiae nitidissima
Iubaria reprimentia tenebras seculi:
Qui, grandibus animis graues ineptias,
Inflata ventis, gloriae crepundia,
Lenocinantis & vaferrimi illius
Latronis, & graphici Sycophantae nimis
Mundi, potenter respuistis, ob Dei
Cordatum amorem; geminaq; peripsemato,
Quasiq; purgamenta carnem olentium
Fieri cupistis, mentibus celsissimis.

Vos nunc mi adeste, queis cibus tolerantia est,
Atq; inde tranquillata vis affectuum,
Nudi pedibus, at spiritu magis intimo;
Mellea furoris calici placamina,
Gratissima Deo hostiae, accensa integra,
Propter libidinantis orbis crimina.

Vos qui salutem quaeritis non bona hominum,
Quiue miserè agitis, vt sit alius quam optimè,
Mundo procul, procul eius astragalis, quibus
Par ludit impar, vt suam sortem ferat.

Adeste mⁱ Patres mei dulcissimi,
Sine fraude, sine fuco, sine dolo, bonæ animæ.
Pauperrimi, mitissimi, intenti Deo,
Nulli molesti, pacis & cupidissimi;
Non lucra nati ad vestra, sed ad vsu omnium,
Sunt quorum opes, timor Dei atq; nuditas,
Quos prædiorum nulla cura lancinat,
Quos non honorum vrit sitis; procul & abest
Mentita Christum vanitas, plurimum opulens.

Adeste spectatum triumphum amabilem
Vestræ parentis, quæ Deo vos parturit:
Non quem egit olim Roma petulantissima,
Sed quem reposcit Sanctitas ipsissima.
Si modò licet tenuare modulis humilibus
Tanti triumphi granditatem maximam.
Verùm in piis, magnis licet facinoribus,
Quicumque rectè voluit, opere functus est.

Itaq; mⁱ adeste & hanc opellam admittite,
Quam Academicus Academico dicat animo,
Hac luce desponsationis mysticæ,
Dum vestra mater, sponsa facta altissimi,
Prendit coronam interminabilis osculi,
Fit & honor eius cernuus in Ecclesia.

Ergo agite læti hoc tam triumpho nobili,
Assymbolosq; Academicos ne credite.
Corona vestra est, tanta matris gloria,
Corona nostra est, matris huius gloria.

Signa

Signa triumphalem currum
præcedentia.

T Y P V S I.

*Infantulus Hercules elidens & suffocans
angues.*

Hercule maior, dia T E R E S I A,
Animi magni maiora dedit
Documenta, nimis virgo tenellula,
Anguis vafri vafra confilia,
Et quicquid serpit humi, acerrimo
Nifu elidensque trucidansque.

Infans æuum nondum egressa,
Cum vix annum tangit septimum,
Spectate, quibus ludis occupet
Quali uè trocho, teneram ætatulam.

Æquali cum fratre R O D E R I C O,
Duo vermiculi, parua animalcula,
Nati in magnum cœli obsequium,
Horas sacras, diuum officium,
(Creditis annon mundicolæ homines ?)
Vatis sancti carmina sancta,
Ore tenello, ac infantilibus
Linguis vltro citroque alternis
Cantillabant, & balbutie

Puerili sacra meditabantur.
Quid quòd in horto genitoris sui,
Cellas humiles, arcta habitacula,
Sibi fingeant, & eremo ceu
Clausi, scenam diuinissimi
Operæpretii iam tum agitabant,
Ecce sed illud mage miraculum.
Pigmæi gemini, par pusionum,
Ambo pusilli pulli, bellula
Fraudisque exors consociatio,
Grandes Diuûm primitiæ, duo
Agnelli, duo corcula, primulum
Ætatis ver, ambo puelluli;
Coniurârunt mediam in Turciam
Pergere, & isthïc gladio percuti
Pro venerando nomine CHRISTI.

Et iam tam grande iter arripiunt
Animæ tencræ, & festinant mori
Propter CHristi nomen honorum;
Donec patrum fors obtruderet,
Itère à medio, qui, retraxit
Præmaturus nimium Martyres,
Tacitâ voluens mente futura,
O secretum cæli maximum,
O sententiam inexuperabilem,
Calamo præscripsit quam adamantino
Deus ille parens, cuilibet hominum
Hanc ad metam quilibet impetus,

A cunis

A cunis & prima infantia,
Pede collimat sic hæfuro :
Quiq; in Sanctis numerandus erit,
Nonhic puerum genius deseret.

Typus II.

Hercules Hydram colubris & capitibus
pullulantem ferro & face opprimens, item
leonem, aprum, & taurum interimens.

CEntum bella videns virgo TERESIA,
Pugnasque impavido pectore cogitans,
Fossis & validis turribus edita
Propugnacula desiderat, undique
Muro cingere se non penetrabili, &
Vallis, terra quibus plurima adurgeat
Gibbos, tergemino robore conditos:
Hinc ut densa ruant, imber ut, impium in
Hostem spicula; nec vulnere perdere
Confidens iaculis improbitas queat
Hostilis, timidam pacem agitantium.
Ergo molliculis de stationibus
Mundi, deq; domo mille periculis
Obsessâ fugit, & relligiosum in

Clastrum

*Clastrum, clamq; aliis clamq; domesticis,
Iam se perpetuo carcere mancipat.*

*O quos illa gyros solitudinum
Hic perpeffa fuit, verberè quàm stetit
Quassata hic vario; quos Erymanthios
Ursos, quos & apros, Marmaricas leas,
Taurus, & colubris horribiles Hydras
Fecundas capitum, non sine maxima
Lucta perdomuit, vinclaque subdidit
Victis, terribilis docta negotij.*

*Languebat rabidis percita tædiis
Sanctam ingressa fugam, propositum tenax
Mentis, quæ est melior pars hominis, ferâ
Oppugnante anima, iamque sui immemor,
Facta est sensuum inops. Ista rebellio
Et præfracta animi motio cum viget,
Hæc audentiùs it seq; animat ferox;
Quamq; aggressa viâ est, perficit, haud malo
Cedens impetui, culmen & occupat.*

*O quicumque hominum tendis in optima,
Non credam hoc ego, nisi tendis in ardua.*

Typus

Typus III.

*Hercules Anthem sublatum à terra
contrucidans.*

Vides vt altum proruit Anthem
Vis Herculis? quiq; ante domabilis
Nequaquam erat, dum corpus eius
Terra tenet, reparatq; gressum:

At postquam ab imo corporeus Gigas
Sublatus almi est viribus Herculis,

Emarcuit vis eius omnis,

Datq; manus meritis catenis.

Corpus reluctans alma TERESIA

Persensit olim, multaq; praelia

Depraeliata cum hoc, rebelles

Illius extimuit sagittas.

Examinatis nil rationibus,

Hortatibus nil profuit aggredi

Hostili obarmatum furore,

Semper in hoc docile, vt repugnet.

Ergo relictis suasibus irritis,

Intaminatae virginis illa mens

Excelsa, cælo se integram infert;
Sensibus & viduata brutis,
Corpus lutosa è materie satum
(Trahens deorsum particulam Dei,
Quæ inserta corpori caduco est)
Retrahit: vtq; habitare cælo
Condiscat, vrget; moleq; ponderis
Centro recursans attenuat nimis;
Humoq; adhærentem istum asellum
Nisibus Herculeis reuellit.
Sic Diua cælo secla perennia
Victura, corpus fecerat impigrum
Ascensibus celsis Olympi:
Ponderibusq; suis grauatum
Leuabat alâ præpete spiritus.
SIC quisquis hæres sydereæ domus
Olim es futurus, condocere
Corpus in hancce viam studeto.

Typus IV.

Hercules Geryonem tricorporem
conficiens.

Ingens

Ingens Geryon, sinuosa molle tricorpor,
Persensit dextram Hercule dignam.
Quàm mage monstrosas vno ortas corpore laruas,
Ter geminato robore diras
Vicit, sternendis famosa TERESIA monstris?
Carnis dira cupido, oculorum
Deinde cupido furax, vebemensque superbia vitæ
Hostes confecti iacuere.
Scilicet humanis est indita sæua medullis
Flamma vrens præcordia, legi
Valde inimica internæ, nata reniti,
Ireque in aduersum omnia contra,
Quæ iubet æternis mens legibus informata,
Iusque Iouis suprema tenentis.
Hanc sequitur satiæi expers oculata cupido,
Quæ lynces imitata videndo,
Harpyias, oculis aliena vorando, figurat.
Hinc pomposa superbia vitæ,
Os humerosque gerens resupina, alios reputansque
Vna præ se, villius alga.
O quàm restinxit rabiosæ incendia carnis
Alma virago TERESIA, & o quàm
Calcavit fastum turpem, innocuos & ocellos
Continuit sancta in statione?
Inspice, qui dubitas, vitam, ac exempla prebendens
Isto Diuam carmine adora,
Quàm meritò pulchro est inserta TERESIA cælo,
Quæ vera in terris Dea vixit.

Typus

Typus V.

Hercules, Ceruam acripedem & aues Stymphalides, interficiens.

O Virgo reparas in noua prælia (tuis
Dextram: monstra licet tot pedibus
Sint subiecta, gemantq;
Anthæi cum Geryonibus.
En alas agitans turgida opinio,
In sanctis etiam materiem mali,
Per ventosa popelli
Flabra cum Zephyris, mouet.
Hic o quàm fuerat cauta TERESIA,
Gnara in non minimo stare periculo,
Expendens adamussim
Quis mentem genius premat.
Adstabant pauidæ hic sollicitudines,
Et mens, quæ sibi nil vendicat, omnia
Infra quàm meruisset
Ponebat; vitiosaq;
Virtutum nitidis luminibus dabat
(Nil conscire sibi sueta) vocabula,

Incr-

Incrustans malè sancta.

O felix ter & ampliùs,
In sanctisq; priore ante alios loco
Dignus, qui merita perdidit has nece
Cervas aëripedes, &

Vafras Stympthalides aues.
Multi, inter rutilos Aligerûm choros,
Mirandis titulis conspicui forent,
Nî cælo se habitare

Maturè ante obitum putent.
MAGNA est in propriû fraus animû, & dolus,
Supremisq; homines exitiis trahens,
Se hac in carne sepultum
Iouis credere filium.

Hæc virtus cum aliis summa, TERESIAM
Almam, sydereas intulit in domos,
Exors quòd vitii omnis,
Nil hîc crediderit sibi.

Typus VI.

Hercules Calpem & Abylam montes
coniunctos diuidens.

B 3

Stupete

S tupete gentes inclytam **TERESIAM**,
Hercule terrifico, Magis stupendam posteris.
Hic, perpetuatis grandibus facinoribus,
Vltra hominem validus, Montes duos vastissimos,
Velutq; fratres inuicem iunctissimos
Et loco Singenio, Emouit è radicibus,
Fecitq; dissitos procul. Quos creditis
Quamue pares socios, Corpus animamq;, **TERESIA**,
Diuulsit & discriminauit maximè &
Hoc operæ pretium est Perfectionis cyclicæ,
Dus prima puritatis integerrimæ,
Pignus honorificum, Arrbaq; futuræ gloriæ.
Hinc naptus ille per frequens sacerrimæ
Virginis extaticus, Dum corporis de tugurio
Mens euolaret, sensuum planè inscia,
Aethereamq; domum Inuiserit, grata hospita.
Hinc Angelus vibrans calentem lampada
Assiduusq; comes; Fax cuius igne torrida
Sanctam per urebat animam, dulcissimas,
Sensibus his rudibus, obliuiones inserens.
Hinc illa visa magna, celsa, mystica,
Sermoq; cum superis, Expertibusq; corporum
Cæli incolis. **Hinc** illa mens immobilis,
Indociliq; malum Animo vel ausis aggredi.
Perge age virago, plena diui numinis:
Scanditur his gradibus Cæli cacumen maximum.

Typus

Typus VII.

*Hercules Centauros domans; latrones, ut Cacus
& Lacinum, perimens.*

Non sic Cētauros abnormes, atq; Lacinos,
Arripidesq; Cacos,
Latrones patriæ, bruchosq; meros populorum,
Monstraq; vasta hominum,
Fuste graui & clauâ est assueta dolare potenti
Herculis inclyta vis:
Ut castigabat, veneranda TERESIA, monstra
Hæreseon maculis
Turpia. Nec tātum arguta Enthymemata torfit;
At prece flammiuoma
Et vitâ per sanctâ tetra errata flagellans,
Quàm his inimica fuit?
Sensit eam rabidus, monstroso ventre, Lutherus,
Bellua dira trifaux,
Obscænus carnis defensor, sus lutulentus,
Bestia sacrilega,
Os incestum in sanctos, Sodomeūq; lupanar,
De Babylone noua

Mille

Mille trahens secum exitialia monstra meretrix,
Pestis Euangelij,
Fax orbis, furui inferni hostia pinguis opima,
Diabolus ex homine;
Sensit eam, grandemque tulit sine fine ruinam
Cum grege pestifero.
Nam quando ille gigas furialia bella mouere
Audet in Ecclesiam;
Exoritur sydus diuina luce coruscum,
Diua TERESIA, quæ,
Et propriis armis, natorum totque suorum,
Diruit exitium hoc.
O si olim Belial in cælo fractus ab armis
Angelicis fuerat;
Non minus hic Belial, tenebrarū dira potestas,
Hæreticus genius,
Sternitur æterno casu per Virginem, & eius
Angelicam sobolem.

Typus VIII.

Fesso Atlante cælum fulciens.

Hælius typus omnium,

Qui

Qui mundi phaleras atq; crepundia
Forti pectore despuunt.
Huic tantum tribuit cælica veritas,
Ut perfectio cyclica
Ioannis, qui hominum maximus extitit,
Sit ducta ex Helicæ schola.
Hic namq; in vetulis temporibus patrum,
Vls centena nouem ampliùs
Annorum, ante Deum carne reconditum,
Author duxq; sacerrimus
Vitæ prodierat cælitus editæ,
Carmeli (qui erat inçlytus
Mons caldæ Syriæ) summa per inuia.
Hic vitæ Angelicus modus,
Et morum studium cælum erat eminentis;
Sub quod præualidos dedit
Helias humeros, & nimium diu
Atlante inçtitit acriùs;
Donec tempus edax relligionibus
(Descensum omnia sic amant)
Abradit minimis pleraq; sub notis,
Atq; egere vicariis
Visa est auxiliis, machina syderum.
Hic spectata TERESIA
Cælum infert humeris, atq; scientiùs
Ipso versat id Hercule;
Natorumq; suorum agmina tot fouet,

*Stellæ quot rutilant polo.
O multum memorandâ ac celebrem vicem:
Mutauit genus Helias,
Mutauit se Helix Dia TERESIA.*

Typus IX.

Hercules Cerberum vinciens.

ERgo sydereas iam Domina in domos
Monstrorumq; potens virgo TERESIA,
Vt ne quid propriis non manibus foret
Fractum, tendit ad infimos
Pallentesq; Deos, compede triplici
Seruantem patefacta ostia Cerberum
Deuinctura; suos qui quoties vomit
Latratus, toties domus
Infernæ reboant & tremefit polus:
Hunc vincitum supero sistere iudici
Est ausa, atq; potis nostra TERESIA,
Exemplo Herculeæ manus.
O quot sunt hominum flagitiis viæ
Obstructæq; fores, mira per istius
Queis cælum petiit gesta, per arduam
Virtutem? Dedit alteri

In se quâ imperium ; deinde ita se putans,
Censeri vt cuperet puluere villior,
(Effet cùm innocuis castior Angelis)

Atq; vltra patientior,
Quàm impartitum hominum conditionibus.
Istis compedibus terrificum canem
Traxit, nota polo nota bene inferis,
Mundo soli ebrio suis

Curis (quod voluit) nil fuit agnita.
QVICVNQVE esse cupit notus in Angelis,
Mundo ignotus agat phrenetico, sibi
Quàm notissimus intimè.

Crimen non pietas est, opere ex pio
Ne fias minimi, quærere : maxima hæc
Patris Luciperi, vultu animum occulens,
Inferno apta superbia.

Typus X.

Pandora ornatissima.

*Desine iam tandem vetus auum Penthesileas
Iactare gloriosius ;
Nil sibi vendicet hinc*

Quanquã ignara viri, fundisq; assueta rotandis,
Assueta soli & pulueri,
Docta que cornipedes
Cervos & capreas cursu lassare fugaci
Camilla famosissima.
Delbora bella ciens
Cedat huic, cedant Atalantæ omnesq; Lacenæ
Amazonesque bellicæ;
Quæ anteiêre viros,
Ductricesq; ipsæ bellis præiêre timendis.
Et quas venusta gloria
Laudibus ingenij
Fert super astra viris que æquat sapientibus, istæ
Primas dabunt TERESIAE
Obsequioque aderunt.
Submittent veteres sua laudum aulae a Corynnæ,
Saphoq; mellis Lesbij,
Aspasieq; Sophæ;
Ipsaque Grachorum infelix Cornelia mater
Tergum sequetur pede humili.
Hinc aderunt sociæ
Pectora letitiis plenæ; CATHERINA Sophorum
Victrix, & Urbis Romula
Gloria celsa nimis

Fabiol, Marcella, Eustochia, illa adamata
Diuino Hieronymo corcula.
Ergo itaque ut veteres
Excelsis animis sic has librisq; præibat
Plenis superni numinis;
Queis cumulata manet,
Longè egressa viros, diui sapientia sensus.
O Pallas una cælica,
Atq; opulenta magis
Ingenio donisq;, quibus Pandora nitebat;
Una obtinens dona omnium
Dia virago TERES.

Typus XI.

Inuidia constricta.

Spectate monstrum maximum,
Informe, dirum, perditum,
In crine carbonem, in genis
Lutum cruore luridum,
Oculis ferociter sua
Supercilia mo tantibus.
Monstrum recessus abditos

Animo recondens, perfidum,
Secum latenter prælians,
Obscura, tenebricantia,
Semperque tecta pectora
Circumferens; os melleum,
Cor felle plenum gestitans;
Taciturnum, & omnia de omnibus
Captans & omnibus bonis;
Inimicum, acerbum, pestilens,
Offert cibum vt te subruat
Alloquitur vt te subnotet,
Dilaudat vt te sauciet,
Cōmonefacit vt exulceret,
Demulcet vt te perduat.
Fortuna tua dolor illius,
Ærumna tua vita illius,
Illi malum, tuum bonum,
Illi bonum, tuum malum.
Monstrum hoc, lues geniti hominis,
Occasiones quiritat,
Quibus enecet miserè hominem,
Morteque quid ampliùs velit.

Huic nomen est liuor malus,
Vespillo virtutum omnium,
Colubris caput habens obsitum,
Pectus malum, mens pessuma.
Hæc furere cepit in sacram
Viraginem, dentes feros
Vibrans, bonaque sub pessimis
Vocabulis opprobrio
Trahens, & a sancta illius
Opera remotæ nuncupans
Menti vel arti Dæmonis,
Perire eam volens, perit.
Quod, si vt homo Sanctam iudicat,
De sole talpa haud iudicat.

Typus XII.

Cruce sanguine rubens.

CRUX ð cruce Christi TERESIAE magna cupido,
Felicitatis epitome;
Vnum delictum, cor vnum, summa voluptas,
Amuletum & antidotum vnicum.
In cruce debellat quæ vii pugnantia contra,
Optata per crucem obtinet.

Dulcius

Dulcius huic nihil est quàm sub cruce mille cruc' sa
Tòrmenta mille perpeti.

Contemptus, dolor, angorq;, ærumnosaq; cuncta,
Dòs crucis erat viragini.

Non aliter sponso Christo se posse probari
Nisi per cruces, certissima est.

O vos qui, IESVM vita factisque secuti,
Non irritò estis nomine;

Vestra sit optatissima dòs, crux mitis IESV,
Milleq; cruces sub hac cruce.

Quisquis diuitias & opes vanamq; requirit
Aurum, crucem istam præferens,

Aut se præferri gestit, gestitq; præire
Sue eminenti.e expetens;

Poscit auarè aliena, sibi se comprobat vni,
Obsistit & agit perperam;

Nil tolerans, grauis in cunctos cupit esse tyrannus,
Saturq; honoris omnium:

Ipsis principibus pro ludis reddere ludos

Quisquis amat, obtrudens malum;

Et vult magnificis se permiscere dynastis
Valere plurimum ambiens,

Innatatq; epulis cunctorum plenus abunde
Christi obsonans bene seruolus;

Euacuare crucem Christi se nouerit iste,
Mundiq; cruce se esse obrutum,

Non

*Non sic nen, per sancta TERESIA sub cruce Christi
Gemit, suum IESVM ambiens.*

*Idcirco, cuius fuerit crux, gloria cuncta,
Inuenit in cruce gloriam.*

Inuitatio Cælitum per Ange- lum Custodem.

O tandem venerabilis
Ad nos virgo TERESIA,
Cælo debita iam diu,
Transit, de lachrymabilis
Mundi vallibus asperis.

Huic ordo Patriarchice
Procedas agedum obuiam.
Hæc virgo est Patriarchica,
Helix (qui hominum fuit
Miraculum & stupor omnium)
Antiquissimi in omnibus
Cæcis patribus; ipsa mens,
Et felix renouatio.

Huius germine ab inclyto,
Troiano velut ex equo,

D

Orbi

Orbi tot data lumina,
Cæli fulgida sydera.

Eia adfite Apoſtoli,
Et cæleſtis Euangelii
Diuini historiographi;
Chriſtum hæc, vociferantibus
Factis atq; libris, ſatis
Mundo detonuit malo.

Feſtinate Prophetiſ
Hauſtiſq; auguriſ polo
Vates, facti homines Diſ;
Solem induta TERESIA,
Admiranda Prophetiſ,
In veſtras properat domos.

Omnis Regia cælitum,
Doctorum ardua lumina,
Confefforum, & amabilis
Cæli turba Quiritium;
Tuq; inter niuea exigens
Aeuum dulce roſaria,
Tu circumdate liliſ,
Et vernans placidis roſis,

Albiſque

Albisq; obrute floribus,
Ornatissime virginum
Cætus. Vos quoq; Martyrum
Cordatissima in vltimum
Punctum temporis agmina,
Dira veste rubentia;
Atq; in sanguine proprio,
Per tormenta Bufiridum
Pro Christo fluitantia.

Eia exite morâ procul,
Iam iam nostra TERESIA
Confessoribus igneo
Ore & corde simillima,
Doctorum æmula maxima,
Fax clarissima Virginum,
Germana vnica Martyrum,
Omnis Martyris omnia
Tormenta (ach nimis) expetens,
Magnorum tolerans diu:
Iam terris parat exitum,
Iam cælis reditum innouat.

Eia exite morâ procul

D 2

Vos

Vos Archangeli, & omnium,
Per subsellia disflita,
Multis millibus ordinum,
Candens Aligerum chorus.

Eia proni agite, & greges
Vestris de ordinibus date.

Eia effundite vos polo,
Atque examine plurimo
Cunctam ambite TERESIAM,
Alas subdite præpetes.

In vestris humeris ouans,
(Sponsi torrida amoribus,
Et languens nisi eum occupet,
Languens morte valentiùs
Sponsum vt possideat suum)
Vult sponsus veniat sua,
Flammans igne TERESIA;

Mergat se Oceano suo:
Hoc torrente se inebriet,
Potet flumina nectaris,
Omnis Ambrosiæ, omnis &
Mellis, iuncta suo vnico,
Dilectissimo ah omnium.

Spon-

Sponsus inuitat Diuam

TERESIAM.

*O tandem mea, tandem amica surge,
Surge ad me mea tu columba surge.
Ohe iam satis est molestiarum,
Iam angorum satis, & satis laborum.
Huc ad me mea tu columbula vna,
Vnum delictumque, corculumque,
Dulcedo mea, ver meum, mea æstas,
Selectissima vineæ meæ vna;
Fragrantissime de hortulo meo flos,
Agri suaueolens mei maniple,
Præcellens triticum, optimumque vinum,
Multò maxima portio meorum
Sudorum, quibus abluisse mundum
Iam non pœnitet vsque & vsque prauum;
Sat rarum pretium crucis cruentæ,
Fusi sanguinis vna gutta felix.
Dilecta ô mea sponsa, sponsa cara,
Ostendas faciem tuam mihi, vox
Sponsæ perueniet meas in aures,
Dulcis nam tua vox, genæ decoræ.*

De foraminibus petra columba,
Et de macerie cauernâ amica
Hem surge, & propera, venique Sponso,
Hyems frigoribus geluque dura
Iam pertransiit, imber en recessit,
Dispulsa perière tetricæque
Nubes, iam redière amœnitates.
Gratis floribus ista terra vernat,
Tempus iam hîc placidæ putationis,
Vocem turturis audit ista terra,
Grossos protulit hîc ficus suos, hîc
Florens vinea flat suos odores.

O quàm pulchra es amica, quâ decora es,
En tui veluticolumba ocelli,
Coccinum in labio tuo venusto,
Mel in eloquio tuo suavi,
Genis punica mala purpurascunt,
Collum turris eburnea & polita,
Mature ubera pulchriora vino,
Vestimenti odor, ô quàm odor tenellus,
Celsa est, palma velut, decens statura,
Vnus tu es paradisus, vnus hortus,
Dulcis sponsa, soror mea atq; amica.
Hîc mellila mea, hîc cyprus, cr oculusq;

Hic costus, malobathra, balsamumq;

Sed iam fac age scande amica, sponsa,

Sicut virgula fumi odoris, altè

Inferentis Olympicas se in arces,

Ex myrrha, ex thymiamate, exq; thure:

Ascende & propera in sinus amantis.

O dulcis mea sponsa, amica dulcis,

En vestis tua discolor coruscat,

En & calceus est ianthineus;

En byssus, polymita, duplicesq;

Armille in manibus tuis nitebunt,

Aurem pendula in auris illigabit,

Torques aurea collo in emicabit,

Stellatum diadema, plenum honoris

Verticem ambiet, atq; in hoc sedebit;

Obryzo omnia fulva erunt ab auro,

Argento atq; monilibus rigebunt,

Solis omnia more fulgurabunt.

Eia surge Aquilo, veniq; tu Auster,

Hortum afflate meum, meaq; sponsæ

Ventulum date: sic meam TERESAM

Perennante Favonio beate.

Currus triumphalis Sanctæ

T E R E S I A .

ERgo iam egreditur terris venerāda virago,
Pro meritisq; suis magno mirāda triūpho,
Aligerūm densis humeris infertur Olympo.

Vndiq; circumstant Diuorum millia Diuam,
Passim quisq; suis testantur gaudia signis,
Certatimq; illam curru sublimè sedentem
Deducunt in magni sancta palatia Regis.

Currus erat folio spectatus desuper alto,
Quo pulchrę celeresq; ibant niueæq; quadrigæ,
Quattuor hæ dotes, olim quæ corpora cælis
Sācta vehent, æternū animę iungenda sodali.

Ecce sed in celso Regina T E R E S I A curru
Incipit æuū agitare manens sine fine modoque;
Insignisq; suo diademate, plena decoris,
Temporis æterni fert signa in vertice stellas.

Aurea vestis erat, gemmarū ardore corusca,
Plurima quæ, à summo nexu variata plicarum,
In terram plena cum maiestate fluebat.

Dextra triumphalis lauri, læua inde ferebat
Victricis palmæ speciosa cacumina ramos.

Ipsa Dea

Ipsa Dea arridens blandum, sua lumina caelo
Fert, oblita sui desiderijsq; fatiscit,

Et sponsi, ach sponsi languescit amore potēti.

Interea dum tecta petit rutilantis Olympi,
Et corpus viduum mēs illa beata relinquit,
Agmina dēsa domū circūstāt (quæ, vna sororū,
Aera dum implebant, oculis bene circumspexit)
Fama est, millenos decies fecisse supremum
Officium, mortem Christi pro nomine passos,
Quos Diua impensè noctesq; diesq; colebat.

Hic iam fragrātes, thymiamata cēlica, odores
Lilia cum violis, nardo, casiaq; rosiq;,
Efflabant viuos sancto de corpore ventos.
Scilicet hoc meruit sacra mansio spiritus almi,
Virginei q; decus, castissima corda, pudoris,
Omnes vt flores illuc spiramina ferrent,
Et natum putidum, esset vt immortale cadauer.

Quid quòd magna sacri præsētia numinis illis
Artibus adstabat, gelida etsi morte stuperent?
O quot, peste graui, diuersoq; agmine septos
Morborum, eripuit virgo hæc, subitòq; leuauit?
Reddidit auditum surdis, oculosq; tuentes

Orbatis luce hac dedit, & quos vlla salutis
Praua lues, febrisq; aut vis inopina teneret ;
Imò qui effosso æternùm mansisse sepulchrò
Debuerant, primũ hos vitæ reuocauit ad vsum
Si modò sacrati tangendi corporis esset,
Cum iusto in Diuam affectu, facta potestas.

Talis honor decuit sacratos virginis artus,
Cuius mens celfo nunc exaltata triumpho
Miscet se Superis; Triadisq; ingressa tremendæ
Augusta atq; amsancta sacraria; plena repletur
Vbertatè Dei, torrentibus obruta plenis :
Prædulci & sponso, thalamo sociata iugali,
Æterna æternis agit æuum illius in vlnis.

Sponsa Diua TERESIA suum alloquitur Sponsum,

O He iam te possideo, iam obe te
Sponse mi dulcis teneo iam obe te,
Omnium suprema beatitatum,
Omnium dulcissima amœnitatum,
Omnium grandissima faustitatum,
Faustitas, dulcedo, beatitasq;
O he iam te perfuor, in tuisq;

Osculis

Osculis vlnisq; perenne seclum
Viuo, nullo vnquam ferienda casu,
Omnibus roransq; bonis fluensq;

Eia circumponite floribus me,
Liliis vallate, rosisq; Hyblæis
Me ocyus; nam langueo sponsi amore,
Cuius à desideriiis peribam,
Nunc sub vmbra eius latito, meoq;
Gutturifructum inde propino dulcem.

Eia adeste & letitiæ fluenta,
Mella, quæ torrentibus obruunt me,
Vastiora ipso Oceano, stupete.

En meum inueni, mea quem vnice mens
Diligit, supra omnia quem poposcit
Cor meum; inueni & fruor, hem cupito
Uno & o quàm delicio sitito.

Illius nunc meridior sub vmbra,
Eius aunos spatior per hortos,
Eius balantes tepeo inter auras.

Gaude & imis letitiis triumphat
Hoc die sponsi mei, amica sponsa.
Ut solet quando horrea plena spectat
Messor; ut miles spoliis beatus;
Ut tener capræ hinnulus à parentis
Vibrat assultum vberis, subsilitq;
Transuolans colles tenerosq; montes;

Sponse mi, dilecte mi, amice mi, o quam
Pulcher es, totusq; decore amictus
En tui fulgorem agitant ocelli
Ut columbae iuxta fluenta aquarum
Lacte lotæ, aptèq; parantis alas.
Optimum aurum eius caput, & capilli
Auræ auroræ roseo nitore
Fulgurabant; in labiis manebat
Lilium myrrhæ, eiaculans odores.
Vestis aurorans niue liliata
In genis sol ipse habitas coruscus,
Corporis, tanquam Lybani, statuni,
Ut cedri electæ species bononi;
Nomen eius fustum oleum salutis,
Nubium currus equitatus eius,
Pulchritudo omnis, decor omnis, omne
Quod stupefascas, & quod ames, colasq;
Omnis hic ignem minitans pyropus,
Syderis candorem adamas figurans,
Et virescens pulchrum habitat smaragdus;
Quicquid & lucis datur & diei,
Omne id in sponsi specie enitescit.
Ergo Reginae stupuere miram
Indolem sponsi, & iuuenes tenellæ
Igneo in sponsum incaluere amore.
Quis mihi det, quis mihi det meum te

Vnicum fratrem vberibus fruientem
Vnicæ matris. Trabe post odorem
Me tui unguenti; omnia poma pro te
Et noua asseruo & vetem: amplius me
Vsq; & vsq; ad te trabe sponse amorum.

Eia iam myrrham simul ac aroma
Messui; cum melle meum fauum edi;
Iam bibi cum lacte meumq; vinum.

Eia amici chari epulemur & bibamus,
Hauriamus plenum, & inebriemur
Nectare Augusto, Ambrosia perenni.

Sponse mi, dilecte mi, amate amor mi,
Ignis ac ardor mi, & in æuiterna
Secla consumatio plena pacis.

Pone me vt signacula supra tuum cor
Pone me vt signacula supra tuumq;
Brachium; nam langueo amore multo.

Fortior quàm mors tua charitas est,
Fortior dilectio quàm sagittæ
A Gigantum viribus euibratæ:
Lampades eius validæ atq; acutæ,
Lampades ignis rapide vorantis
Omne, quod flammam venit in furentem.

Sponse mi, dilecte mi, amate amor mi,
Ignis mi ac ardor decume, æuiterne,
Semper eliquabor ab hoc tuo igne,

*Atq; in his foraminibus manebo,
Sempiterno & vulnere sauciata,
Vulneris iam in vulnere opem requiram.
Sponse mi, omnes deliciae perennes,
Vsq; te ardebo, loco amabo te omni,
Nec te in inferno quoq; non amarem
Vls perennis temporis omne punctum,
Vls chaos æui, vlsq; profundam abyssum
Seculi æterni, sine fine fixi;
Donec extas tu Deus & manebis
Orbis immensi vnicus imperator,
Tu Deus languor meus, ô cupitum
O meum desiderium sititum.*

Turmæ suam ductricem se- quuntur.

Roma superba olim magnis celebrata triūphis,
Quādo Imperator urbem inibat tripudians,
Post tergum ipsius densissima signa videbat,
Omnemq; militem Imperatoris boni,
Aspicite ecquantas dux alma TERESIA turmas
Post se trahit, quàm gloriosum militem
Ducit in excelsum, cælestia sydera, Olympum?
Hi pauperem nudumq; Christum, pauperes
Et nu.

Et nudi, haud vestigia per vitiata sequuntur:
Mundiq; proiectis semel crepundiis,
Non agitat summo vapulados cum Ioue ludos,
Nec simias in purpura imitari solent.
Vt cygni atq; grues altissima culmina quærunt,
Aut arborum, aut celsissimarum rupium,
Vt nidos istic faciant, vitamque remotam
Teste exigant cælo, procul strepitu hominũ:
Et procul à turbis, procul à farragine vulgi.
At passeris tritici publica calamitas,
Aularum furuis, plenis nidore, caminis,
Fumum inter & paramina varii cibi
Vitam agitant, nō tecta hominũ, non grana re-
Nōstræ aeriæ grues cygni q; cælici (linquũt.
Celsa petunt, cæloq; suas, facta omnia, curas
Figunt, reperti inter homines natos Dij.
O felix istis vasti orbis machina cygnis;
O & beata & tuta nostra his Lechia.
Hisce per immensum nidos facientibus orbem,
Perdēt suam vim nigra Pythagoræ mala.

CRACOVIAE,
excudebat Matthias Andreouienſis:
ſumptibus Generoſi ac M. Domini,
D. BARTHOLOMÆI NOWODWORSKI,
Equitis Melitenſis, &c.
Anno D. 1622.